

Jan Gerrit Glas

*15 augustus 1907, Broek op Langedijk
† 12 juli 1944, Broek op Langedijk*

Verzet op de achtergrond

Jan Gerrit Glas is, van het drietal gesneuvelde verzetsmensen in dit hoofdstuk, degene van wie het minst bekend is. Jan Gerrit moet een man van weinig woorden zijn geweest, een uitermate geschikte eigenschap in het verzet. Dat hij naast zijn tuinderbestaan langzamerhand in het verzet is gerold zal daarom niet zo zijn opgevallen. In je schuur kun je namelijk rustig wat spullen verbergen, dat hoeft niemand te weten als je er niet over praat. Misschien hebben verscheidene Langedijkers hun radio bij hem kunnen stallen en misschien gaf hij onderduikers of piloten wel eens tijdelijk onderdak. Veel is mogelijk, weinig is daar echt van bekend. Wel weten we dat hij meewerkte aan het illegale blad *Trouw*. Dát hij het een en ander deed in het verzet staat vast. Anders was er niet doelbewust een auto van de SD bij zijn huis gestopt.

Huiszoeking door de SD (Sicherheitsdienst)

Heel lang gaat het goed, maar op 12 juli 1944 stopt een auto bij zijn huis. Er stappen enkele SD'ers uit, waaronder de beruchte Viebahn, en zij doorzoeken zijn schuren achter het huis. Waarom komen ze eigenlijk hier? Komt het door de arrestatie van verzetsman Jaap Balder uit Broek op Langedijk op 23 juni 1944? Het kan, maar er zitten wel bijna drie weken tussen. Werkte hij samen met Jaap Balder? Waarschijnlijk wel, maar hoe intensief is onduidelijk. Is het verraad geweest? Ook dat kan, maar bewijzen zijn daarvoor niet concreet geleverd. Dat er iets te ontmaskeren viel is wel zeker. Er werd duidelijk gericht naar iets gezocht. Dat kunnen radio's zijn geweest, die moest iedereen verplicht inleveren, maar zoiets achterhouden is toch niet de ergste misdaad. Het kunnen echter ook wapens of munitie zijn geweest en die leveren natuurlijk wel grote problemen op.

Op de vlucht neergeschoten

Peter Verburg verklaart later, bij de uitreiking van de verzetshedenkingskruizen in 1981, dat er dozen munitie en springstoffen werden gevonden. Toen Jan Gerrit na mishandeling niet wilde zeggen waar de bijbehorende wapens waren en met wie hij samenwerkte, sloeg hij op de vlucht. Hij is de schuur uitgerend met de SD'ers achter zich aan, maar komt niet ver. Viebahn schiet en raakt hem in het bovenlichaam. Hij is nog zelf naar huis gestrompeld maar overlijdt snel. De dokter die de dood moet vaststellen constateert een schot in de long, één kogel is hem fataal geworden.

De officiële lezing is dat er een radiotoestel wordt ontdekt in zijn schuur en dat hij bij zijn arrestatie probeert te vluchten en daarna is neergeschoten.

In het politierapport van Langedijk staat het volgende vermeld:

6. Bijzondere gebeurtenissen.
(Uitsluitend opgave van belangrijke voorvallen, als bijvoorbeeld: politiek handgemeen, opstootjes, sabotage-handelingen, stakingen, e.d.)

Op 12 Juli 1944 werd in deze gemeente in het dorp Broek op Langedijk een burger, door drie personen in burger en een persoon in het uniform van de Feldgendarmerie aangeschoten toen hij trachtte te ontvluchten. De getroffen is kort daarna overleden. Het betreft geen politieke moord. De S.D. is hiervan op de hoogte.

Erebegraafplaats Loenen

Jan Gerrit wordt begraven op de algemene begraafplaats in Broek op Langedijk. Later is hij herbegraven op het ereveld in Loenen, vanwege het regeringsbeleid om alle oorlogsslachtoffers op een erebegraving te ruste te leggen.